

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért. más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A nagy kavarodás.

Azt mondja egy régi példaszó, hogy: az kiabál legjobban, a kinek a háza ég.

Nálunk ezt úgy lehetne alkalmazni, hogy: azok kiabálnak legjobban, a kik a házat felgyújtották...

Mert azok gyanúsítanak legjobban, a kik meggyanusított-nak hiszik és hirdetik magukat; azok vádolnak leginkább, a kik a megvádoltak vértanúságát akarják a maguk számára lefoglalni.

Hogy ebben a gonosz játékban ki keveri a kártyákat, ki idéz elő minden kavarodásra még nagyobb kavarodást, azt csak sejtjük, de bizonyossággal nem merjük még megállapítani, a míg a pozitív adatok kezeink közé nem kerülnek...

Annyi bizonyos, hogy a házat más oldalon gyújtották fel; az is bizonyos, hogy a «vármegye becsülete» és «az adott szó» hamis beállítása szolgáltatta a legelső okot a nagy kavarodásra; ámde ezek csak pusztá jelszavak, melyek nem bírtak és nem bírnak a meggyőzés erejével és csupán csak azért vették fel, hogy spanyol falnak vagy takarónak szolgáljanak annak elpalástolására, hogy itt a hatalom harca folyik a hatalom ellen: a hatalomért; más szóval: egy csoport küzd a főispáni méltóság ellen, a főispáni hatalom meggyengítésére, de saját hatalmának megerősítésére vagy megtartására.

A ki figyelemmel kísérte az eseményeket a legelső fejlődési processzustól egész a mostani nagy kavarodásig, annak kételye sem lehet abban, hogy ennek a talaja már régebben gondosan elő volt készítve. Itt csak megisméltődtek mindazon események, melyek a vármegyében már szinte hagyományosak: hogy szeretik, becsülik, sőt dicsőhymuszokkal, lőmjénfüsttel kábitják el a főispánt mindaddig, a míg az ugynevezett intézők akarata mindenben érvényesülhet, de azonnal háttal fordítanak neki, sőt háttal fordítva szembe kerülnek vele. ha csak egy esetben is más véleményen vagy nézeten talál lenni; ha pedig még elég vakmerő saját akaratának érvényesülését is megkísérelni, akkor mindjárt rázudítják a «feszítsd meg!» anathémáját. Így történt ez a közelmúltban gróf Haller, Hol-

laky és Ugron János főispán-sága alatt is; de van valami megdöbbentő abban a következetességben, hogy a mozgalom élén úgy a múltban, mint a jelenben csaknem ugyanazok a vezető egyéniségek állanak.

A most folyó küzdelemben dr Damokos Andor személye volt az összeütköző pont, mely körül a harc kezdetét vette; őt állították a nagy mérkőzés középpontjába és azt igyekeztek a közvéleményre oktroyálni, hogy az, ki a múltban Damokosra szavazott most is köteles részavazni, ha — az ő felállított tételük szerint — még továbbra is helyet akar foglalni a becsületes emberek sorában. De az csak fikció volt; a bekövetkezett események logikusan azt látszanak bizonyítani, hogy dr Damokosnak azért igyekeztek többséget biztosítani, hogy a választásnál Ugron Akost — ki Damokost nem volt hajlandó támogatni, leszavazhassák és e leszavazással felsőbb helyen lehetlenné tegyék.

Támogatni fogjuk ez igazságokat, megcáfolhatatlan tényekkel; tény az és pedig bevallott tény, hogy a tizes bizottság egyik tagja bevádolta Ugron Akost főispánt a belügyminiszternél, hogy itt a városban a «függetlenségi 48-as pártot szervezte és annak elnökségét elvállalta», holott ma már egészen bizonyos, hogy annak a szomorú pártszervezésnek az eszméje is az ő kohójukból került ki, a hol előzetesen már a vezetőszerepeketszépen kiosztogatták maguk között, másokat pedig és a nagyközönséget szívesen látták: *statistikáknak*.

Tény az és pedig köztudomású tény, hogy éppen azok, a kik a vármegye autonómiáját olyan nagy garral fennen hirdették, nap-nap mellett fejszaladgáltak Pestre, hogy törekvéseiknek onnan szerezzenek támogatókat, holott a vármegye autonómiáját, békéjét, nyugalomát csakis itthon lehetett volna kölcsönös loyaltással, kölcsönös megállapodással helyreállítani. Tény az, hogy benyújtottak a főispánhoz egy olyan ukázt vagy mint ők nevezték ultimátumot, a minőt csak a szentséges és mindenható cár szokott hű alattvalóinak kegyelmesen kiadni.

Tény az, hogy közönséges pletykák alapján igyekeztek Ug-

ron Akost azzal is befeketíteni, hogy a szájába adtak és közforgalomba hoztak olyan kijelentéseket, melyeket ő nem tehetett és nem is tett, de a melyek szintén alkalmasak lettek volna pozícióját felsőbb helyen megingatni.

Tény az, hogy tárgyaltak itt lent dr Hinléderrel, Sebessivel, gróf Hallerrel és mindenkiel kiről csak feltételezhetők, hogy a főispán iránt nem viseltetik a kellő jóindulattal, és végül tény az, hogy Budapesten Andrassy minisztertől kezdve Hadik gróf államtitkár, Ugron Gábor, Hollaky Arthur és még sok másokon végig mindent megkíséreltek a főispán pozíciójának gyengítésére, vagy ha jobban tetszik saját akaratuk megerősítésére.

És akkor még mindég, még most is oda állanak a közvélemény foruma elé és azt vitatják, azt állítják, hogy a főispánt még mindég becsülik, szeretik, ellene nem törnek; hát mi is hiszük, hogy szeretnék — *már valahol máshol látni*.

Mi is tudjuk mi történt és mi történik itthon a kulisszák mögött, sőt azt is tudjuk minden parányi részletében, hogy mik történtek odafent Budapesten, mert nekünk erre a fővárosban kitűnő összeköttetések vannak és miután mindezt tudjuk, épen azért vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy mindent megvilágíthatunk az igazság fáklyájával. Megkönnyíti feladatunkat még az is, hogy mi nem egyénekért, nem érdekért, nem a hatalomért küzdünk, hanem egyenesen a vármegye közönségének, békéjének és nyugalomának szent érdekéért.

A különböző aláírásokkal ellátott, de egy műhelyben készült cikkek közül eddig egyetlenegy volt, mely nyílt sisakkal öszintén, egyenesen bevallotta: hogy neki igenis a főispán személye ellen van kifogása és ez az egy Ugron Zoltáné volt, a ki legalább birt annyi erkölcsi bátorsággal, hogy gondolatait ostya nélkül, meztelenül kimondja. Intencióját és célját lehet bírálni, lehet kárhóztatni, de azért nyíltsága feltétlen becsülésre tarthat igényt. És ha nem képviselte, nem fedte volna az ő intenciója és célja a tizek véleményét, módjukban lett volna ellene nyilatkozni, de ezt nem tették;

a miből okszerűen az következik, hogy osztottak is benne.

A most vasárnap megjelent cikkekkal és azok megnevezett és anonim íróival nem bocsátkozunk polemikába; nem is érezzük magunkat erre illetékeseknek, a mi baja van Ugron Zoltánnak és Becsek Aladárnak dr Hinléder Ernővel azt végezzék ők ők egymás között, elég erősnek tartjuk arra mindegyiket.

De a mi ellentmondás van bennük arra vall, hogy nem jól egyeztettek össze és csak úgy történetelt meg, hogy bár egy malomban örölnek mégis más-más következtetésekre és eredményre jutnak.

Kimondatott, hogy a legnagyobb akadály Damokos Andor személye — nem akadály többé; ennek kimondása után felöltöztetik az *önként távozót* a nagy hősök mezébe és könnyek között érzékeny bucsut vesznek tőle. Félünk, hogy legközelebb eljön az idő, mikor könnyeiket ha nem is szégyelni, de mindenesetre sajnálni fogják; félünk, hogy nemsokára a távozását sem lesz épen olyan nagy okuk fájlalni; mert nem tehetünk róla, de ez a nagy áldozat, a melyet most az utolsó percben a kényszernek engedve dr Damokos Andor a vármegye békéje érdekében állítólag hozott, ránk olyan komikus hatást tesz, mint az egyszeri részeg ember — kit a midőn a korcsmából kidobtak, cynikusan kacagva hátra szóllott: «Hátszennem muszáj nekemoda bent lenni.» Ez az egyik, a másik az, hogy a belügyminiszternek nemcsak az az óhaja, hogy Damokos távozzék, hanem az is, hogy ejtse el Sebessi János urat a saját pártja; hát ez tisztán a párt dolga, mert mi úgy vagyunk a legauthenticusabb forrásból értesülve, hogy a főispán — a ki kijelentette, hogy pártokon kívül marad — Dr Paál Árpádot óhajtáná az alispáni székből, Dr Sebessi Jánost pedig a főjegyzői állásban.

Most értünk el a kétségtelenül legkényesebb ponthoz. Beszélnek egy másik áldozatról is a mely még nagyobb és még nemesebb intenciókból fakad mint a Damokosé és ez az, hogy dr. Valentsik Ferenc vármegyei főügyész, hajlandó barátai kérésére a vármegye alispán-ságát elvállalni és pályázati kérését be is nyújtotta...

Itt álljunk meg egy pillanatra és gondolkozzunk...

Az áldozat tagadhatatlanul oly nagy, ha a szándék nemes és a cél tiszta, hogy ebben a galád, önző, érdekhajhászó csunya világban, a legnagyobb elismerés, sőt csodálatra is tarthat számot. Ha egy ember feláldozza virágzó és nagyforgalmu irodáját, ezrekre menő évi jövedelmeit, hogy a közérdeknek önzetlen szolgálatait felajánlja, ez föltétlenül tiszteletet parancsol és behódolást követel. Egész multja, jellemé, függetlensége, a közigazgatás hosszú szolgálatában szerzett tapasztalatai, sikerei mindmind mintegy predesztinálják őt ez állásra, és igazán büszke lehetne a vármegye ha őt az alispán felelősségteljes állásában láthatná...

De... Fájdalom itt egy nagy „de” is van; a kavarodás már akkora, a közvéleményt úgy szétforgácsolták, a véleményeket olyan ellentétbe juttatták már egymással, hogy mi az ő határozott sikerében sem vagyunk képesek teljesen megbizni és ha ez elmaradna akkor hozta volna csak a legnagyobb áldozatot mert ezzel saját értékét, súlyát jóval alább szállítaná...

És bigyjünk-e, hihetünk-e a nagy áldozat komolyságában, őszinteségében?

Igen, feltétlenül hittünk volna benne, ha akkor, midőn pártja tudatába jutott annak, hogy Dr Damokos tovább nem tartható, önérzetesen s nem megalázkodva, férfiasan odalépett volna a főispán elé és azt mondta volna; ne bántuk, ne marjuk egymást, az akadály mely a vármegye békéjének útját állta elhárított, itt vagyunk mi jóakaró barátaid, ne legyen meg se a te, se a mi akaratunk, állapodjunk meg együtt egy közös harmadik jelöltben, és egy mást támogatva, juttassuk azt diadalra a vármegye és a saját nyugalmunk érdekében.

Ámde nem ez történt, mert ez a következetesség elvénél fogva nem történhetett; hanem felment egy négytagú küldöttség a főispánhoz, bejelentette Dr Válcsik jelölését és kérte ehhez a főispán támogatását, a ki e szépen kiszámított váratlan fordulatra elkészülve nem lévén, nem is felelhetett egyebet, minthogy ezt a saját pártjának befogja jelenteni.

Ez a mód nem jól, nem helyesen és nem is tapintatosan volt vállasztva; van a „tizek” között sok olyan tisztés koru, tapasztalatok gazdag tüzeben megedzett férfi, kinek becsületében és önzetlenségében kételkedni is bűn volna, ám lássák el azok az ifjabbakat, a végletekre hajlókat őszinte, becsületes tanácsukkal és mutassák meg az egyedüli egyenes utat mely a kibontakozás felé vezet...

Persze ehhez minden tényezőnek az önzetlensége és egyforma jóakarata kívánatnak meg, mert a közvélemény, — mely

ez áldatlan és oktalan harcnak káros következményeit minden vonalon keservesen megsínyli, megelégette már a harcot és maga is becsületes béke és nyugalomra vágyik...

Ne állítsák a hatalmat — a hatalommal szembe; ne akarják mindenáron azt demonstrálni, hogy ők a győztesek; ne merítsék ki tudásukat mások hibáinak keresésében, de ismerjék el a saját hibájukat is; itt nem lehet győző és legyőzött, de lehet egy általános **nagy vesztes és ez a vármegye maga**, mely sohase lesz képes közgazdaságilag fejlődni, ha vezetői köznapias harcokban merítik ki minden erejüket. Mindegy akárki lesz is az alispán, csak megbízható, becsületes, munkaképes és erre kvalifikált ember legyen, kinek megválasztásában az egész vármegye bizalommal megnyughatik...

Hol van a nép?

(Erdővidéki levél.)

Országszerte beszélnek már ró-lunk. Híresek lettünk. Délkeleti ősi fészünkben mindenfelé elhallatszott a hangos lárma, mit vármegyénkben az alispánválasztás felidézett és a ki távol vidéken hallja a személyes tú-sák gyűlöletes hangját, a tekintély és befolyás védelmében támadt bosszúkiáltásokat, egyesek megrágalmazását és gyanúsítását, önkénytelenül is arra gondol: vajjon mit szól mindezekhez a nép, a vármegye nagyközönsége? Keresi a zajos lármában az igaz hangokat, melyek nemesak a választópolgárok, de a nagyközönség érdekeiről is szólnak és minden egyebet háttérbe szorítva csak a közjót, a közérdeket szolgálják. Mert hasztalan a következetességnek, az adott szónak hamis magyarázata, a lovagias köteleességek fennmaradása, a baráti érzés kötelezettsége ha még olyan igazak és tiszták is azok, mint a hogy írják, a hogy beszélnek, mindez csak a szavak áradata, mellyel rá lehet beszélni a tudatlanokat, félre vezetni a könnyen hívőket, de az egyetlen igaz célt, a melyre mindenkinek törekednie kellene: a vármegye érdekét, békéjét meg nem mentik.

Minden lépésünkben, mellyel a jövőt készítjük elő számunkra, nem lehet biztosabb tanítómesterünk, mint a mult. És most, a mikor arról van szó, hogy vagy a pár év előtti közigazgatási állapotokat állítsuk vissza az akkori első tisztviselőnek megválasztásával, vagy új emberrel új rendszert honosítsunk meg, a tiszta álláspont elfogadásánál mindenekelőtt a közelebbi multnak eseményeit kell bírálólag tárgyává tennünk.

Ma már túl vagyunk azon, hogy a közintézmények célját minden ember ne abban találja, hogy az egyesek érdekét szolgálja. A vármegyének is csak addig van létjogosultsága, míg minden egyes lakójának élet és vagyonbiztonságát fenn tudja tartani, megélhetését, boldogulását megtudja könnyíteni, szóval teljes mértékben és kizárólagosan a lakosság egyetemének és nem egyesek érdekeit szolgálja. De ha figyelemmel kísértük a közigazgatási szervek munkásságát

a mult esztendőben, lehetetlen volt észre nem venni, lehetetlen volt fájdalommal nem tapasztalni, hogy ennek a célnak szem előtt tartása nem egyszer, de számtalanszor feledve volt. Hányszor és hány esetben láttuk érvényesülni a közönség rovására, az egyéni hatalmasságok önző törekvéseit, a baráti körök és bizonyos alkalmi célok érdekében tömörült csoportoknak akaratát s hányszor láttuk ezeknek szolgálatában a vármegye alispánját, nem mondom, hogy a közérdek kijátszásával, de minden esetre figyelmen kívül hagyásával.

És most itt van az alkalom ezt megszüntethetni. Az alispánválasztáson ha tisztességes kenyeret adunk egy embernek, attól biztosítékot kell szerezni arra nézve is, hogy a közigazgatás ezután minden illetéktelen befolyástól menten a nép érdekét fogja szolgálni.

És a jövőre nézve a volt alispán személyében erre garanciát nem találhatunk.

Hol van a vármegye igaz érdeke? Kerestem a lezajlott titkos értekezlet kommunikációjában, az állítólag elhangzott szónoklatokban, az Ugron Zoltán tarka mókáival cifrázott cikében, elvbarátai álokoskodásaiban s bizony olyan formán jártam mint az a néger, ki összetörte az élesen sikoltó tilinkót, hogy megfogja benne a hangot.

Kerestem a mult eseményei között s határozott meggyőződést szereztem, hogy új emberrel, új rendszert kell bevinni az alispáni szobába.

Az ő vármegye nem a régi már. Papiroson hasonlít még hozzá, de valóságban más. Hajdan a nép érdekét képviselte az alispán, a felső hatalomét pedig a főispán, (ha más neve is volt akkor mind a kettőnek.) Ma csaknem megfordítva áll és ez az alkotmányos élet következménye; a főispán a kormány hatalom megbízásából a közérdek szem előtt tartására kötelezi a tisztviselőt. Nem minden esetben, de rendes körülmények közt ma már inkább képviseli a népakaratot a főispán, főképpen nálunk, hol a főispán ismeri a társadalmi rétegek és a nép életviszonyait, mert testestől lelkestől közlünk valót. Ilyen főispánt lát a megye közönsége Ugron Ákosban s ezért fogja majd megpecsételni és megerősíteni bizalmát iránta a választás napján. Ez a bizalom, a nép bizalma lesz és az igazság ott van a hol a nép.

Lapzárta előtt.

Budapest április 1.

A házszabályrevízió feletti vita, csendes, unalmas mederben folyik; a képviselők teljes közönsége mellett a héten a Ház alig volt határozatképes, úgy kellett a kellő szám kiegészítésére a képviselőket betoborozni. A képviselőház husvétii szünete nagycsütörtökön kezdődik és az első ülés már husvét után szerdán tartatik.

A hét legnagyobb politikai eseményei, hogy ő felsége szombaton Zichy Aladár gróf minisztert, majd hétfőn Wekerle Sándor miniszterelnököt fogadta kihallgatáson. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kedden délután utazott a gyorsvonattal Bécsbe, hol a király szerdán dél-

előtt fogadta külön kihallgatáson. Ez audienciákon nagyjelentőségű politikai ügyek kerülnek szóba, melyek iránt az egész ország közvéleménye érdeklődéssel van eltelve.

A legmegbízhatóbb helyről értesülünk, hogy a király Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert a Lipótrend nagykeresztjével és ezenkívül meleghangu kéziratával tüntette ki a mi a legnagyobb kitüntetések közé tartozik. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter szintén meleghangu kéziratot kap elismerésül. Popovits Sándor és Szerényi József államtitkárok valóságos belső titkos tanácsoságot, Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár a Lipórend közepkeresztjét kapja. A kitüntetések a hivatalos lap legközelebbi számában jelennek meg.

KÜLÖNFELÉK.

NEM SIRATLAK TÖBBÉ...

Nem siratlak többé
Nincs mivel siratni,
Utolsó csepp könnyem
Érted hullott ki.

Nem szeretlek többé
Nincs mivel szeretni,
Érted vérző szívem'
Izenként tépted ki.

De van imádságom
S azzal fohászokodom;
Áldjon meg az Isten!
Áldatlan ne hagyjon...

Deréki Antal.

Előfizetési felhívás.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Az a sok irás és szóbeli elismerés, mellyel lapunk irányába a közönség legszélesebb rétegeitől részesült bizonyítja leginkább, hogy megtaláltuk az utat a közönség lelkéhez, hogy hivatásunknak lelkiismeretesen és hiven megfeleltünk, de felment bennünket egyszersmind az alól, hogy hangzatos frázisokkal kelljen lapunkat a megye közönségének külön pártfogásába is ajánlanunk.

Kitűzött, egyenes utunkon, az igazság és tárgyilagosság ösvényén ezentul is megmaradunk, a székelység minden ügyét ezentul is meleg szeretettel felkaroljuk és hisszük, hogy ezzel magunkat a közönség szives támogatására a jövőben is érdemessé tesszük. Előfizetési árunk lapunk homlokzatán olvashatók.

— **Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek.** A mai súlyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toalettkérdése igen fontos szerepet játszik azt hisszük, kedves szolgálatot teljesítünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legregibb divatújságjával, a Budapesti Bazárral oly egyezsége léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas színvonalon álló praktikus divatlapot t. előfizetőinknek kedvezményes áron, negyedévenként 1 korona 60 fillérért küldjük. A Budapesti Bazár kitűnő szabásainak segélyével az összes női öltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A Budapesti Bazár minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemű-modellt tartalmaz s „A mi kedveseink” címen egy teljes gyermekújságot is ad, melyben a divatos és szezonszerű gyermeköltözékeken kívül a mi kedveseinket esergő-bongó

versekkel és tanulságos mesékkel mulattatja. Nagy kézimunka és szabásívén átlag 110—120 részletszabás és kézimunkarajzot közül, melyek magyarázata is oly világos és könnyű, hogy segélyével még a kevésbé gyakorlottak is maguk készíthetik el összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket, tárcákat, novellákat és verseket közöl, míg társalgó Szalonja közérdeklő kérdések megvitatására díjtalanul áll az előfizetők rendelkezésére. Az előfizetés minden hó elsejéti kezdéttét veheti s kérjük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni. E kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a városi dobos nem pályázott az alispáni állásra;

mondják, hogy a kir. tanfelügyelő úgy megszerette városunk társadalmi életét, hogy sohasem kívánczik innen elmenni;

mondják, hogy némely fiatal ember kopaszága pótolja nálunk a holdvilágot;

mondják, hogy a vásáron itt tartózkodó jósnő megjövendölte, hogy városunk a jövő században a székelység központjává emelkedik;

mondják, hogy az alispáni állásra annyian pályáztak, hogy minden szavazóra jut egy külön jelölt;

mondják, hogy a „Budapest” szálloda összes helyiségeibe legközelebb bevezetik a villanyvilágítást;

mondják, hogy a „gyermeknap” megtartására jótékony hölgyeink, nagyszabású ünnepélyeket terveznek;

mondják, hogy a háziipar pártolása céljából hölgyeink a legutolsó fillérestélyen kivétel nélkül székely szöttesekben jelennek meg.

E hírek valóságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

— Erdélyrészi vásárok. Csütörtökön április hó 2-án Alsócsernáton, Böggöz; 4-én Etéd, Oláhláposbánya, Vajdahunyad; 5-én Baromlaka; 6-án Alsóvist, Bethlen, Hidalmás, Kékes, Oláhlápos, Szentágota; 7-én Marosilye; 8-án Sarmaság, Szilagyeseh, Zám; 9-én Marosvásárhely; 10-én Kutyaalva, Magyarós, Marosujvár; 11-én Balázsfalva, Gyergyószentmiklós; 12-én Halmagy.

— Halesztély jótékonycélra. Pénteken este 8 órakor a „Budapest” szálloda éttermében halesztélyt rendez Sükösd Miklós derék vendéglősünk, ki ez estély bevételének 5 százalékát az országos gyermekvédő liga javára engedi át. A jótékonycélra való tekintetből is melegen ajánlunk ezen estélyt közönségünk szíves figyelmébe. Az estélyen Kónya Jancsi zenekara működik közre.

— Eljegyzés. Constantinesen Viktor, a helybeli kir. törvényszék jegyzője eljegyezte Reisenauer Hedviget, Reisenauer építőmester leányát. Öszintén gratulálunk és tartós boldogságot kívánunk a szép frigyhez.

— Elgázolás. Csiky Istvánné szül. Máté Róza 6—7 éves kis fiucskáját kedden délután 2 óra tájban a Kossuth utcában egy vidéki szekéren hajtó — mint megtudtuk böggözi ember — szinte agyongázolta. A megremült fiucska egészen a szekér alá került és csak az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy néhány erős zuzódáson és bórhorzsoláson kívül nagyobb baja nem esett. A történelmi hűség kedvéért megjegyezzük, hogy az egész hosszú utcovonalon dacára annak, hogy betivásár napja volt egy szál rendőr sem mutatkozott és a kocsis vígan tovább hajtott, mintha semmi sem terhelné a lelkiismeretét.

— Tüzeset. Kedden délután egy óra tájban a Bethlen utcában Komló-féle házban lakó Páhan Antal asztalos mester műhelyében tűz támadt,

mely csakhamar lángba borította a felhalmozott gyaluforgácsot és faanyagot; szerencsére elég gyorsan észrevették és elfojtották a tüzet, még mielőtt nagyobb károkat okozhatott volna. A tüzőltóság — more patrio — ismét csak a tűz végére érkezett, mikor már semmi munkája sem akadt. Kapcsolatban megemlítjük, hogy a Budváran már a déli órákban feltörő füstfelleg jelezte, hogy a Csicseren valami rakoncátlanok felgyújtották a száraz galyakat. A tűz még délután 3 órakor is tartott, pedig mint értesülünk az egész készenlében levő rendőrséget kivonultatták az oltására és épen azért nem került aztán rendőr a Kossuth utcára, mikor a kisgyermekkel az a baleset történt. A tanulság pedig az, hogy okvetlen szaporítani kell a rendőrségünket.

— Halálozások. Egerpataki Kiss Károly reform. lelkész életének 75 ik boldog házasságának 46-ik, áldásos lelkipásztorkodásának 48-ik évében rövid betegség után jobb létre szenderült. A megboldogult minden tudását és tevékenységét egyházának szentelte és hívei körében általános szeretetben részesült. Hült teteit vasárnap, e hó 29-én délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra Agyagfalván, bánatos családja és nagy közönség őszinte részvételével.

Nagy Lajos a marosvásárhelyi állami polgári fiúiskola igazgatója életének 68 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

— Konfirmációi Emlék. A *Demeter* Dénes homoródkarácsonfalvi unitárius pap szerkesztésében megjelent gazdag tartalmú *Konfirmációi Emlék* kapható *Betegh Pál* könyvkiadónál Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz.

— A ferencrendi testvérek vezetése alatt álló róm. katolikus elemi fiúiskola növendékei e hó 29-én tartották a magyar szabadság hajnalának 60 ik emlékűnnepét a „Budapest” szálloda színháztermében igazán bántóan kevés közönség jelenlétében; pedig ugy az előadott alkalmi darab P. Máthé Özséb szép műve, mint a közreműködők ügyessége, de mindenekelőtt a nemes célu hazafias ünnepély megérdemelték volna a zsufolt házat Találják meg ugy a rendezők, mint a közreműködők becsületesen teljesített hazafias munkájukban a méltó jutalmat.

— Szociálisták értekezlete. A Kisküküllő-, Nagyküküllő- és Udvarhely-megyék szociáldemokrata pártszervezetének kiküldötti husvét első napján Segesváron értekezletet tartanak, melynek napirendjén: szervezkedés, agitáció, pártsajtó, megyei titkárság, az általános választói jog és indítványok szerepelnek. Mi szívesen átengedjük ezt a dicsőséget a szomszédvárosnak, mert megvagyunk győződve, hogy nálunk azoknak az eszméknek ugy sincs meg a kellő talajuk, és a mi derék munkásaink sokkal józanabbak, semhogy azokkal lelküket megmetelyeztessék.

— Hírlap. E cím alatt Marosvásárhelyen megjelenő napi újság szerkesztőségét március hó 26-án az erdélyi hírlapírói gárda egyik agilis tagja Dénes Imre vette át, a ki beköszöntőjében kéri nehéz munkájához a közönség támogatását.

— Közgyűlések. A Szentegyházsoláhlalva és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet április hó 5-én délután 2 órakor, a Homoródalmási fogyasztási és értékesítő szövetkezet szintén április 5-én délután 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését.

— Székely Otthon alapítása. Kolozsváron a Székely Otthon jótékony-sági egyesület vasárnap alakította meg a székely otthonot. Ennek célja az lesz, hogy Kolozsváron lakó székely iparos ifjak, munkások segélyezést, gondozást, nevelést nyerjenek, ezen-

kívül pedig a kolozsvári székelyek társadalmilag egyesüljenek s egymásnak anyagi, erkölcsi, jogi védelmet nyújtsanak. Ezzel kapcsolatban említjük meg, a fővárosban is tervbe van véve a székely otthon megalapítása, különösen abból a célból, hogy a fővárosba bármily ügyes bajos dolgokban járó székelyek ne álljanak tanácstalannul az emberáradatban, hanem az otthonban ingyen, jóakarattal tanácsot, utabiztatást, esetleg jogsegélyt is kapjanak. Tekintve azt, hogy mennyi székely lakik a fővárosban és mennyi van a különböző hivatalokban, áldásos, hazafias segítséget könnyen képesek adni s remélhetőleg mihamarab megismerik a felránduló székelyek az intézmény áldásos voltát.

— Amatőrök fényképészeti szükségleteiket előnyös árakban kapják: *Betegh Pál* könyv-, papir-, iró és rajzszes kereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. *Adria szírazlemezekt!* Hazai gyártmányok!

— Késelés. Vasárnap este Baróton egy vargasi építész és egy székelyudvarhelyi kőműves mester ellátogattak a Kozak István féle virágos kertbe, ahol egyideig csak elműltek szép csendesben együttesben, de az egyetértés nem volt maradandó, s csakhamar birokra kerültek, és eközben az udvarhelyi ember bicskát rántott ellenfelet habba szarta. A szurás szerencsére nem volt veszedelmes, de mégis egy néhány becéltére vérebe került a vargásnak, ki mellest mondva házastemelen vesztegelni, hogy a tulitüzes természetén segít érvágás következményeit kiheverje. A bicskázó atyfit a baróti csendőrség a nagyajtai járásbiróság pártfogásába ajánlotta. A megkéselt fel pedig most tanulta meg azt a székely közmondást hogy: „Házast ember otthon légy, mert ott nem esik meg a légy”.

— Szabadságolás az aratás idejére. Ó felsége elrendelte, hogy a nyári fegyvergyakorlatra bevonuló szabadságosok az aratási munkálatok idejében próbaképpen három hétre hazamehessenek. Ilyen szabadságot természetesen csak azoknak adnak, akik erre rászorultak, a mit községi bizonyítvánnyal kell igazolni. Mindenekelőtt azokat veszik tekintetbe a kiknek szülőik földműves emberek és a munkálatoknál szükségük van a gyermekükre. A hadügyminiszter e célból már tárgyalásokat kezdett a vasutigazgatósággal, hogy a szabadságolt katonák olcsóbban utazhassanak.

— Hazafias ünnepi beszédek cím alatt egy igen értékes és tartalmas füzet jelent meg dr. Király Péter lapunk kitűnő munkatársának tollából, mely tiszta hazafiasággal telített márciusi beszédeket tartalmaz; melegen ajánlunk e füzetet egy iskolánk, mint társadalmi egyleteink szíves figyelmébe. Ár 1 korona; megrendelhető a szerzőnél Debrecenben.

— Államsegély kérvények beadása. Minthogy az államsegély iránti kérések több esetben közvetlenül a kereskedelmi miniszteriumhoz nyújtattak be, a kereskedelmi miniszter az eljárás rövidebbé tétele céljából 2487—VI. E) szám alatt most a következő rendeletet intézte az öszszes kereskedelmi és iparkamarához: A hazai ipar fejlesztéséről szóló 1908 évi XIII. t. c. végrehajtási utasításának 57. § a értelmében a kisiparosok államsegély iránti folyamodványai az illetékes kereskedelmi s iparkamarnál nyújtandók be. Ezn rendelkezésem ellenére a folyamodványok legtöbbszörben közvetlenül elemterjesztetnek fel a vezetésem alatt álló miniszterium által adatnak ki az illetékes kamaráknak véleményezés végett. Hogy ezen eljárások okozta és a kérelmező felek hátrányára eső

késedelmet a lehetőség szerint csökkentsem, felhívom a kamarát, hogy a területén levő ipartestületeket és egyéb iparos egyesületeket e végrehajtási utasítás idézett szakaszának rendelkezéseire figyelmeztesse.

— Zenekedvelők és zenészek figyelmébe! Hegedűk, hegedűvonók, hurok, gyanták, vonószőrök és más felszerelések — legjobb minőségben; Okarinák nagyválasztékban; hangsípok, harmonikák, klarinétnyelvek stb. előnyös árak mellett kaphatók: *Betegh Pálnál Székelyudvarhelyt.*

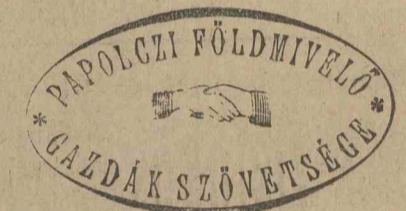
— Csak 18 koronaért szétküld utánvételt az Országos posztközvetítő Áruház Budapest, VII., Verseny utca 2. szám. egy férfijöltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarnt.

— Növénygyűjtő csak 80 fillér *Betegh Pál* könyvkereskedésében. Gazdag tartalom, csinos kiállítás.

Kiadja: *Betegh Pál* újságkiadó intézete.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak *Betegh Pál* könyv-, papir-, iró, rajzszes- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Uj magyar lemezek! Legujabb Scala felvételek!

Grammofon hanglemezek kicserélése

Bármely gyártmányu kemény gummi lemezt, a „Columbia” kivételével teljes eladási értékben visszavesz — három uj „Scala” lemez átvétele és fizetése mellett:

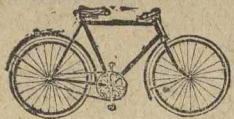
BETEGH PÁL

könyv- és zeneműkereskedése :: Székelyudvarhelyt. ::

Két oldalas kis lemez 3 K 50 f,
Nagy lemez . . . . 6 K — f.

A „Scala” lemezek a legjobbak.

A legszebb,
legjobb s min-
denütt leg-
kedveltebb

védjegyes bicikliket — 96 koronától kezdve — egész a határig teljesen vámm- és tehermentesen szállítjuk.

Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítanak.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályú gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem téveszteni.

Multiplex-Fahrad-Industrie,

Berlin 7., Gitschinerstr. 15.

308—1908. kiz. sz.

Arlejtési hirdetemény.

Városfalva község képviselőtestülete közhírré teszi hogy a városfalvi községi iskola és tanítói lak építése arlejtés útján leendő bérbeadására a versenytárgyalás Városfalva község házához 1908. évi április hó 12-én délután 3 órakor tüzetik ki.

Kikiáltási ár 15765 kor. 49 fillér.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 5 százaléka teendő le az árverés megkezdése előtt az előjáróság kezéhez.

A tervezet, költségvetés és a feltételek a községi bírónál Városfalván előzőleg bármikor megtekinthetők.

Városfalva, 1908. márc. 30

Az előjáróság.

Nem nyomja fejét a bú!...

ha negyed **Üstökös** című, ha-
évre 3 ko- ronával zánk leg-
előfizet az **Üstökös** régiebb és
legjobb, színesen illusztrált élelap-
jára. Kaszinók- olvasóköri- k, kávé-
házak- és vendéglőkben kérjük az
„Üstökös“-t. Aki háromnegyed évi
előfizetést egyszerre beküld hozzánk,
díjtalanul kapja az 1907. évi teljes
évfolyamot bekötve (600 oldal éle-
kép, humoreszk stb.) Az új előfize-
tési negyed április 1-ével kezdődik.

Azt sem tudja van-e bú!...

Eladó háztelkek.

A szombafalvi vámmal szemben, közvetlenül az aszfalt mellett 200-400 nsz. öl területű háztelkek eladók. Részletes felvilágosítást ad Dr Szö-
lősi Ödön, ügyvéd.

Fest és mázol

a legújabb divat sze-
rint készült minták és
rajzok után, teljes
megelégedésre, szigo-
ru pontossággal, elő-
nyös áráért — a Ko-
lozsvárról Székelyud-
varhelyre telepedett

uj szobafestő
és mázolómester:

BIRÓ MIHÁLY.

Lakása: Petőfi-utca 36. szám.

Csinos és izléses munka!

Legfinomabb kék Erdész-kréta

nedves és száraz fára,
bőrre, vászonra, pa-
pirra stb. való íráshoz
5 kilogrammos ládákban
és tucatonként is a legol-
csóbb árért

Betegh Pál

könyvkereskedésében, pa-
pir és írószeresek gyári
raktárában Székelyudvar-
helyt kapható.

Vidéki megrendeléseket
a beérkezés napján el-
intézi.

Hazai kitérő minőség!

Szám 82—1908.

Faeladási hirdetemény.

A Ditró község közbirtokossága tulajdonát képező „Közrezfarka“ nevű (A. ü. o. III. V. s. 67. oszt.) a „Kétág patak“-ra, tehát a Kis-Beszterce folyóra hajló 63:59 kat. holdnyi vágástér, mintegy 9177 m² fenyő mű és 229 m³ fenyő rudfa készlete, továbbá a Ditró község közbirtokossága tulajdonát képező „Tászok“ nevű (B. ü. o. 12. 12/a és 13. oszt.) a „Halaság“ patakra, tehát a Maros folyóra hajló 41:45 k. holdnyi vágástér 6765 m³ fenyő mű és 315 m³ fenyő rudfára becsült fakészlete, zártírásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján, Ditró község-házánál 1908. évi április hó 4-én d. e. 10 órakor egymástól elkülönítve elfog adatni.

Kikiáltási ár, melyen alul fenti fa-tömeg nem fog eladatni, a Közrezfarki vágástérnél 67066 kor. (hatvan-hétezerhatvanhat kor.), a Tászoki vágástérnél 46573 kor. (negyvenhat-ezeröttszázhetvenhárom)koronában állapítatik meg.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árverező biztos kezébe letétbe helyezni

Zárt írásbeli ajánlatok, melyek a megajánlandó vételárnak 10 százalékkal, mint bánatpénzzel vagy megfelelő értékű óvadékképes értékpapírral ellátandók s melyekben a megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel is tisztán kiírandó, a szóbeli versenytárgyalás megkezdése előtt benyújthatók.

Ezen ajánlatokban határozottan kijelentendő az is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket elfogadja és azoknak magát alá veti.

Utóajánlatok avagy az árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy az ajánlatok mindkét vágástérre külön-külön teendők, a zárt írásbeli ajánlatok pedig minden egyes vágástérre külön borítékba adandók be.

Egyébiránt a részletes árverési és szerződési feltételek Ditró község közbirtokossága alattint elnökénél megtekinthetők.

Kelt Ditróban, 1908. márc. 14.

Mezei Mihály s. k.
kb. elnök.

Felvágott bükk tüzifa.

Közhírré teszem, hogy folyó év április 1-től kezdve fűrésztelepemen felvágott bükk tűzifa kapható, melynek ára házhoz szállítva, kocsinként 10 korona.

Fábián József.

Szám 1093—1908 tkv.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíró ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jakab István végrehajthatónak Szabó Ferencz végrehajtást szenvedő elleni 87 kor. 41 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykereszturi kir. járásbíró ság) területén lévő és a sz.-kereszturi 84 sz. tkvben A+1 rdsz. 129/3, 131., 132/2., 133. hrsz. ingatlaura az árverést 905 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi április hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor ezen kir. járásbíró ság, mint tkvi hatóság hivatalos helyiségébe megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleg-s elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztur, 1908 márc. 19

CSERESNYÉS SÁNDOR,

kir. járásbíró.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

OKMÁNY-, IRÓ- FOGALMI PAPIR

a legjobb minő-
ségben kapható:

BETEGH PÁL

könyv és pa-
pirneműek gyári
raktárában

Székelyudvarhelyt

Kossuth Lajos-utca 31 sz.

Mintákat és ár-
jegyzékeket bár-
hova bérmentve
: : küld. : :

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Tölgyfa-eladási hirdetemény.

A székelyszáldobosi közbirtokos-sága az erdőfelé. Gyertyános nevű legelőjén gyökfön és mellmagasságban kibélyegzett 353 darab 40—120 centiméter vastag tölgyfák Száldobos község-házán 1908. április 23-án dél-előtt 10 órakor zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen tövén a legtöbbet ígérőnek a kikiáltási árban felül eladja.

Kikiáltási ár 8850 korona.

Bánatpénz 10 százalék.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. Árverési és szerződési feltételek alólírott nál megtekinthetők.

Székelyszáldobos, 1908. március 22-én.

Kolumbán István,

közbirt. elnök.

A székelykereszturi kir. járásbíró ság, mint telekkönyvi hatóságtól.
1158—908 tkv. szám

HIRDETMÉNY.

Kisgalambfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. 1889: 38. és az 1891: 16. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelék, az 1892 évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és az helyszíni eljárás a nevezett községében 1908. évi május hó 1 ső napján fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok, kik a telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldött előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t. c. 15. 18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azok al igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől is elesnek.

4. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kerelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bérmentesség kedvezményétől elesnek.

Székelykeresztur, 1908. évi március 26-an.

CSERESNYÉS SÁNDOR,
kir. járásbíró.